VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Takarivin taavit

Eduskunnassa vallitsee tarkka nokkimajärjestys. Veteraanit istuvat edessä ja tulokkaat peräseinällä.

Usein keltanokat pysyvät pitkään kuunteluoppilaina. Toisista peräpenkkiläisistä näkee muutamassa kuukaudessa, että noista tulee pitempiaikaisia ilmiöitä politiikassa.

Keskustan uusi puheenjohtaja **Juha Sipilä** istuu samassa paikassa, jossa **Veikko Vennamo** (ml.) aloitti kansanedustajan työnsä 1945.

Vieressä istui silloin toinen tuleva ikijyrä, **Johannes Virolainen**. **Arto Pirttilahti** on aloittanut siinä enemmän tarkkaillen. Sen sijaan keskustan varapuheenjohtaja **Annika Saarikko** antaa sanan ruoskan sivaltaa.

Lupauksia ja pettymyksiä

Keskustan takarivi lienee nyt kovatasoisin sitten sodanjälkeisten vuosien. Mutta kovia tekijänalkuja on nyt muissakin ryhmissä.

Nuori ammattipoliitikko **Vesa-Matti Saarakkala** (ps.) on puolueessaan **Timo Soinin** ohella ainoa, joka kykenee käymään tasokasta yleispoliittista debattia.

Ari Jalonen (ps.) saa suunsa auki, kun hallitukselle pitää osoittaa kansalaisten elämää kiusallisesti haittaavia epäkohtia.

Mutta Oulun kuntavaaleissa toista tuhatta ääntä kerännyt, perussuomalaisten oikeistofalangin **Olli Immonen** on eduskunnan salissa täysin kirjoittamaton lehti. Tämä **Jussi Halla-ahon** porukka on ollut aika hiljaista poikaa sen jälkeen, kun messias joutui jättämään hallintovaliokunnan puheenjohtajuuden yleisen luottamuspulan vuoksi.

Koillis-Lapin naiset, perussuomalaisten varapuheenjohtaja **Hanna Mäntylä** ja keskustan **Eeva Maria Maijala** ovat kansanedustajina vielä haparoivia aloittelijoita, vaikka molemmille on annettu runsaasti mahdollisuuksia.

Toivoa ja elvistelyä

Eduskunnan istuntosalin pyöreästä muodosta johtuu, että etu- ja takarivit ovat muita lyhempiä. Takarivin jatkona on molemmin puolin neljän hengen piippuhyllyt, joita hallitsevat SDP ja kokoomus.

SDP:n takarivin valovoimaisin on Saarikon kaltainen puolueensa tulevaisuuden toivo, varapuheenjohtaja **Antti Lindtman**. Hänen johdollaan Vantaan itsenäisyyttä korostaneet demarit saavuttivat kuntavaaleissa komean voiton.

Tamperelaislääkäri **Hanna Tainio** lienee enemmän taustavaikuttaja ja kunnallispoliitikko. Raumalainen **Kristiina Salonen** on alkuhaparoinnin jälkeen lähtenyt rohkeasti mukaan salityöskentelyyn.

Sen sijaan kokoomuksen puolella viime vaalikauden tähtisikermä **Henna Virkkunen**, **Sampsa Kataja**, **Timo Heinonen** ja **Petteri Orpo** päätti säilyttää entiset paikkansa takarivin piippuhyllyllä. Tulokkaat istutettiin heidän silmiensä eteen.

Piippuhyllypaikka on kokoomuksessa luovuttamaton etu. Esimerkiksi **Sauli Niinistölle** oli aikoinaan ylivoimaisen vaikeaa laskeutua sieltä tavallisen kansan keskuuteen.

Samanlainen itsensä korostaja on nyt perussuomalaisten **Pentti Oinonen**. Hän venkoilee mieluummin takarivin ovensuussa kuin parlamenttikokemuksensa edellyttämässä kolmannessa rivissä.

Ei tullut riemusaattoa

Hallintoministeri Henna Virkkunen on selittänyt kuntavaalien tuloksen tukevan hänen kuntauudistustaan.

Suurimpien kaupunkien nukkumista voi näinkin selittää. Muualla Suomessa on toisenlaista elämää.

Suomen karttaan voidaan vetää linja Pohjois-Satakunnasta Keski-Suomen kautta Etelä-Karjalaan. Sen pohjoispuolella käytännössä jokaiseen pakkoliitosuhan alla elävään kuntaan syntyi keskustan ja perussuomalaisten lujasti itsenäisyyttä puolustava enemmistö.

Lähes kaikki lisäpaikkansa perussuomalaiset ottivat näissä kunnissa hallituspuolueilta, kokoomukselta, sosiaalidemokraateilta, vasemmistoliitolta ja kristillisdemokraateilta.

Jälkeenpäin on selitelty sote-uudistuksen olleen liian teoreettinen asia vaalien pääkysymykseksi. Vaalituloksen perusteella maakunnissa ymmärrettiin erinomaisen hyvin, että hallitus aikoo siirtää terveyskeskuksen 50 kilometrin päähän, pohjoisessa paljon kauemmas.

Vaalitulos kertoo, että Virkkusen suurkuntauudistus ei etene riemusaatossa.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Väki väsynyt
kotona makasi
päättäjä riitaisa
rauhan takasi

Järjen käyttöä
sopuakin vähän
surkeaa näyttöä
oomme tulleet tähän

kyräily toisten
rakas oma napa
ratkaisujen puute
köyhän maan jo tapa

vallan paimenilta
uhkaa lauma hukkua
enemmistö vaalien
pian taitaa nukkua

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 3.11.

Markka nykymarkaksi ensi vuoden alussa

Lehdistössä olleiden tietojen johdosta on valtiovarainministeriön kansliapäällikkö Paavo Säippä esittänyt seuraavaa: Kun voimassa olevan vanhan rahayksikön ja 1. päivänä tammikuuta 1963 voimaan tulevan uuden rahayksikön virallinen nimitys on markka, voidaan erilaisissa asiakirjoissa aina käyttää vain nimitystä markka, ellei haluta nimenomaan korostaa kummasta rahayksiköstä on kysymys. Näissä tapauksissa asiakirjan päiväys ratkaisee, kumpaa rahayksikköä on tarkoitettu. Kaikissa niissä asiakirjoissa, jotka on päivätty vuoden 1962 puolella tai aikaisemmin, rahamäärä on katsottava ilmaistuksi vanhan rahalain mukaisena rahayksikkönä, ja niissä, jotka on päivätty 1. päivänä tammikuuta tai sen jälkeen, uuden rahalain mukaisena rahayksikkönä.

Maasta elävä taiteilija näkee ja maistaa luonnon aarteet

Maalla asuminen merkitsee kuvataiteilija Tuula Ylivinkalle elämäntapaa, joka näkyy taiteessa ja maistuu ruokapöydässä.

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Oman puutarhan sato on saanut kasvupotkunsa luomuviljelystä.

ALAJÄRVI

Taiteilija **Tuula Ylivinkan** veistämä Näkijän pallo on tullut tunnetuksi alun perin taidepalkintona. Kokonainen maailma mahtuu kämmenelle, mutta kyse ei silti ole ennustajan pallosta.

”Näkijän pallo on kuin maapallo. Vaikka voimme toimia vain tässä hetkessä, historia on aina näkyvissä ja tavallaan tulevaisuuskin jo olemassa, sillä teemme sitä tämän päivän päätöksillä”, alajärveläinen kuvataiteilija selittää.

Näkijän palloja on syntynyt parissakymmenessä vuodessa jo yli 70 kappaletta. Ylivinkka pyrkii tekemään jokaisesta saajansa näköisen.

”Ne ihmiset, jotka palkitaan tällä työstään, osaavat ammentaa menneestä oleellisen opin, toimia nykyhetkessä ja visioida tulevaa.”

Puuta ja pitsiä

Kankaanpään kuvataidekoulusta graafikoksi valmistunut Ylivinkka päätyi veistosten, ympäristötaiteen ja tilateosten pariin, koska kaipasi konkreettista muotoa.

Puutöille omistautuneen opettajan tyttärelle puu on tärkeä materiaali, mutta yhtä hyvin hänen käsissään taipuu myös rautalanka mehiläispesiksi tai pitsi naisellisiksi unelmiksi. Multimediakaan ei ole vierasta.

Ylivinkka kuvailee itseään luonnon tutkijaksi, joka etsii intohimoisesti tietoa.

Teoksista näkee, että hänellä on silmää paitsi elonkehän suurelle kokonaisuudelle, myös yksityiskohtien herkkyydelle.

”Lapsuudessa rakkaimpia lelujani olivat mikroskooppi, prisma ja lasinpalat, jotka taittavat valoa.”

Kameran linssin takaa avautuu aarteita, jotka muuten voisivat jäädä näkemättä.

”Esimerkiksi kiteytyminen on kiinnostavaa. Viime vuosina olen kuvannut paljon jään sulamista ja jäätymistä.”

Perunamaa kutsuu

Perinteiset koulukunnat ja taiteilijaelämän Ylivinkka kiertää kaukaa, näyttelyissäkin hän käy valikoiden.

”En kaipaa taiteesta puhumista, haluan vain tehdä taidetta. Olen pitänyt aina huolen siitä, että saan elää oikeaa elämää ja tehdä niitä asioita, mitä arvostan.”

Mitä enemmän taidetta tekee, sitä enemmän taiteilija tarvitsee suoraa kosketusta maahan.

”Ajatukseni pyörivät suuren osan ajasta luonnossa”, Ylivinkka kuvailee.

”Nytkin kun teen näitä palloja, odotan koko ajan, että pääsen nostamaan perunoita. Vaikka on kiire, sieneen on päästävä, että pysyy kiinni syksyssä.”

Sivutoimena mehiläiset

Luonto inspiroi monia taiteilijoita, mutta Ylivinkalle se merkitsee enemmän. Kyse on kaiken läpäisevästä elämäntavasta, jossa ihminen on osa luontoa, ei sen ulkopuolella oleva tarkkailija.

”Luonto ei ole muusta elämästä erillinen asia, vaan se vaikuttaa kaikkeen, mitä teen ja mitä syön. Samalla tavoin en erottele työtä ja vapaa-aikaa erikseen, vaan kaikki on yhtä ja samaa kokonaisuutta.”

Maalla koko ikänsä asunut taiteilija elää kirjaimellisesti maasta. Mehiläistarhurin sivutoimi tuo tärkeitä lisätuloja.

”Se on ihana työ, johon menee helposti sisälle niin, että siitä on vaikea päästää irti. Kun on kerran ollut mehiläisiä, koko vuodenkierron ajattelee niiden kannalta.”

Oman luomupuutarhan sato sekä metsästä kerätyt marjat ja sienet ovat osa päivittäistä ruokavaliota.

”Sepelistä on aloitettu”

Pitkään Ylivinkka eli jopa omavaraistaloudessa.

”Kalastimme järvestä kalat ja vaihdoimme hunajaa tarvitsemaamme. Ompelimme itse vaatteetkin. Se oli hienoa aikaa, mutta työtä oli niin paljon, että fysiikkani ei kestänyt.”

Luonnonmukaisuuteen pyrkivä elämäntapa ei siis ole pelkkää ihanuutta.

”Kun jotakin saa, on jostain myös luovuttava. Joskus joutuu tekemään vaikeitakin valintoja.”

Silti siemen kannattaa kylvää kovaankin maahan.

”Niin kuin näet, sepelistä on aloitettu”, sitkeä puutarhuri osoittaa vanhan koulun pihassa kasvavien viljelystensä suuntaan.

HENNA VAINIO

Näkijän palloon mahtuu kokonainen maailma.

”Voima on siellä missä ruoka kasvaa”

Maa- ja metsätalousministeriön Parhaat käytännöt -kilpailun voittajat palkitaan Näkijän palloilla ensi viikon Maaseutugaalassa Tampereella.

Kuvataiteilija **Tuula Ylivinkka** otti työn ilolla vastaan jo toista kertaa.

”Se herätti kotiinpaluun tunteen, että vau, pääsen omasta maailmastani tekemään. Maaseutu on kuitenkin se ympäristö, mistä ammennan kaiken.”

Ruoka arvossaan

Kehittämistyön edelläkävijöitä etsivä kilpailu pyrkii parantamaan maaseudun elinvoimaisuutta.

”Voima on siellä missä ruoka kasvaa. Ruoka on tulevaisuudessa vielä arvossaan, kun ajattelee sitä, että jossakin päin maailmaa sato kärventyy kuivuuttaan ja toisaalla kaikki hukkuu veteen”, Ylivinkka uskoo.

”Ylettömästä kuluttamisesta on mentävä kohtuullisuuteen. Uskon, että tulevaisuudessa on maataloudessakin enemmän vaihtoehtoja, kaiken tuotannon ei tarvitse olla samanlaista.”

Kaikki eivät voi tänä päivänä elää alkutuotannosta, mutta nykytekniikka mahdollistaa myös etätyön.

”Enemmän se riippuu asenteesta, että kaikki tahot oikeasti haluaisivat pitää maaseudun asuttuna.”

Työrauha taattu

Taiteilijalle itselleen maalla asuminen takaa elämänlaadun.

”Täällä elämä ei ole virtuaalista, vaan todellista. Täällä pysyy kiinni vuodenajoissa eikä pääse leijumaan ja unohtamaan, mistä se ruoka tulee.”

Työrauha on parempi kuin kaupungissa. ”Tempo on sopiva. Olen työhullu, mutta täällä saan kuitenkin olla oman aikani herra, mitä teen ja milloin.”

Kodista kesägalleria

Rannankylän vanha kansakoulu on Ylivinkan syntymäkoti, jossa hän on asunut ja työskennellyt lähes kolmekymmentä vuotta. Kotinsa ovet hän avasi kesänäyttelyille viisi vuotta sitten.

”Näyttelyni olivat sitä ennen olleet muualla, joten monille tuli vähän yllätyksenä, mitä oikeasti teen. En olekaan pajukorien tekijä”, Ylivinkka nauraa.

Omalla kylällä taiteilijaa ei kuitenkaan ole kummeksittu.

”Mielestäni se on ihan tyhjä hokema, että maalla olisi ahdistavaa. Kyllä ympäristö hyväksyy, kun vain sitkeästi tekee ja on reilusti oma itsensä.”

HENNA VAINIO

TAITEILIJA

Maaseudun moniosaaja

Tuula Ylivinkka on Lehtimäellä (nykyinen Alajärvi) vuonna 1961 syntynyt kuvataiteilija, mehiläishoitaja ja luomupuutarhuri.

Pohjalaisen taiteilijaliiton jäsen valmistui Kankaanpään taidekoulusta vuonna 1983.

Tuotantoon kuuluu tilateoksia, veistoksia, maalauksia ja multimediaa.

Näyttelyitä on nähty enimmäkseen kotimaassa. Viimeksi laaja yksityisnäyttely oli Hiljaisuuden huone Varikkogalleriassa Seinäjoella 2010.

Viime kesänä Ylivinkan töitä nähtiin helsinkiläisen Johan S -gallerian näyttelyssä.

Rannankylän vanha koulu on taiteilijan syntymäkoti, jossa hän asuu, työskentelee ja pitää kesänäyttelyitä.

Tuula Ylivinkka keskittyy taiteesta puhumisen sijasta tekemiseen. Sähkömoottorisaha auttaa luovan työn alkuvaiheessa.